

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre
frt 20 kr.—Egyes szám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és
Egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kap-
ják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.
Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez
(Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.
Kiadóhivatal: K.-Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyom-
dájában, hová a hirdetések és előfizetési pénzek küldendők

Békekisérletek.

A politikai helyzet egészen élére van állítva s mindenki érzi, hogy vagy jobbra vagy balra el kell dőlni a dolognak. A sok hiában való alkudozások után e hét elején br. Bánffy, br. Fejérvári és Lukács László miniszterek és Szél Kálmán az örökké bíró s mindig fáradhatatlan békéltető Bécsben voltak a királynál kihallgatáson. Természetesen vége-hossza nincs a találgatásoknak, hogy mit végezhettek a tanácskozásokon, de mi a sok képtelen kombináció között egyedül elhihetőnek csupán egy néhány komolyabb lap tudósítását tartjuk.

E szerint Br. Bánffy előterjesztette a maga álláspontját. Ez az álláspont határozottan ugyanaz, a mi eddig volt:

A miniszterelnök nem engedhet a követelményekből, a melyeket nem személyi tekintetek miatt, hanem az ország jól fölfogott érdekei szempontjából állított föl: az indemnitásnak a jelenlegi kormány részére való megszavazását oly feltételnek tekintti, amely a parlamenti és közjogi fogalmakból önként következik. Ha ez nem teljesednék: az ellenzék előtt való megalázkodást jelentene.

A házszabályok módosításához ugyanabból a szempontból kell ragaszkodnia, mert mint többször hangsúlyozva volt: biztosítani kell, hogy a jövő kormányok hasonló erőszakossággal ne találkozzanak.

A király Bánffy bárónak szabad el-

határozására bizta a további teendőket arra az esetre, ha a parlamenti béke nem jöhetne létre.

És ezuttal tényleg megállapodások történtek a tovább való kormányzásra nézve. Azonban a szabad elhatározás joga magában foglalja azt is, hogy a kormányzás ezen lehetőségével Bánffy báró csak azon esetben él, ha akar.

Mindjárt a miniszterelnök kihallgatása után, félkettőkor megkezdődött a király elnöklete alatt a koronatanács.

A tanácskozás mindössze csak husz perczig tartott. A koronatanácskozás eredménye az, hogy a kormány három napig folytatni igyekszik az ellenzékkel a tanácskozásokat és rábizza az ellenzékre, hogy a jövő helyzet tisztázásához járuljon hozzá oly áldozatkészséggel, mint azt a kormány teszi. A király kívánsága az, hogy a megoldás sietessék, mint a hogy a kormánynak is eza legfőbb ohajtása.

Közölték a királylyal, hogy az ellenzék a legújabb üzenetet holnap átadja; erre a kormány legkésőbb pénteken válaszol s ugyanerre a napra kér választ. Amennyiben ebben sem lesz engedékenysé, a béketanácskozások megszakíthatnak.

A tanácskozáson megállapított az is, hogy a kormány eddigi követeléseiből semmit sem enged;

konstatáltatt, hogy erre nézve az összes kihallgatott államférfiak között egyetértés van;

föltétlenül ragaszkodik a kormány a legutóbbi üzenet tartalmához s kifejti ennek indokait is.

Ha az ellenzék rábirható, hogy conciliánsabb legyen, akkor lesz béke, ha pedig erre nem hajlandó, akkor nem lesz béke.

Ezen megállapodás folytán Bécsben politikai körökben azt beszélnek, hogy ha a béke meghiusul is most, ez nem jelenti még azt, hogy egyáltalán nem létesül. De azt se jelenti, hogy a Bánffy-kormány megújítja lemondását, amelyet, mint hirlík, a király most sem fogadott el.

Ujabb lemondás a béke meghiusulása miatt most nem várható, holott sokan azt hiszik, hogy Bánffy báró és a kormánv a béke kedvéért később lemondana a követelésekről, ha a föltételeknek teljesítését az utána következő kabinetnek, melynek fejéül Fejérvári bárót jelölik meg, biztosítják.

Döntés tehát nem történt ma és a döntés nem is fog Bécsben történni, hanem Budapesten. És három-négy nap alatt is a jelenlegi kormány távozása csak békekötéssel történhetik, máskülönben pedig a helyzet oly megoldását keresik, mely a válságot elodázza; és ebben az esetben az ellenzéknek is ideje marad, hogy az engedékenysé, utjára térjen. Egy bizonyos: hogy a békeltárgyalások most két üzenettel bevégeződnek, s azután a pártok elé terjesztik vagy a megegyezést, vagy a megszakítást.

TÁRCZA.

A vereskereszt-fiók jelentése 1898-ról.

Irta: Dr. Balogh Vendel.

A 19-ik század, melyet méltán neveznek a humanizmus korszakának a végső évét járja, s halálkálása pillanatában is nemes ábrándozással beszél az örök békéről, mely ezuttal minden oroszok hatalmas csárja az ifj. Miklós csár kezdeményezését tüzte homlokára.

Ki ne ohajtaná az örök béke ábrándképének megvalósulását, ki ne ohajtaná, hogy valaha véget érjen az államok viassz helyzete, midőn tetőtől talpig fegyverben lesik egymásnak mozdulatait.

Ha a világtörténelem eseményét megtekintjük, látni fogjuk, hogy bizonyos vágyak mindig voltak, melyeknek sorsa az elérhetetlenség vala, s a melyek szétfoszlottak a gyakorlati életben a tények vas-kényszerűsége miatt.

A humanizmus ezen százada hozta létre a vöröskereszt-egyletet, mely nemes czéljául azt tüzte ki, hogy ha már az állandó békét megteremteni e földön nem lehet legalább a tényekben mindig borzalmas, eredményeiben gyászos háboru fájdalmait enyhítse, sebeit orvosolja.

Az emberiség természetét egészében megváltoztatni talán sohasem lehet, különböző szokások, hajlamok, régi érzelmek, melyek megtorlásra várnak, mindig voltak és lesznek, ezek válaszája el egymástól a népeket és nemzeteket s ezekhez csatlakozik a létért való küzdelem nagy problémája. Ifjú, erőteljes népek duzzadó tettvágyukban hódításra törnek, a gyenge élni akar és védelmezi magát gyakran a belső elégtelenség is okul szolgál a harcra s azután következik a megnyugvás. Mint a nagy természetben az évszakokban és a napokban az állandó körforgás uralkodik, tavasz után jön a nyár, azután az ős, a tél, s újra a tavasz. Az emberiség életében is természetünkben rejlő s abból kifolyó tények és körülmények következetes egymásutánban jönnek elő. Ha a nemzetek békében vannak, a szorgalom zavartalanul munkál s gyarapítja a köz- és magán-vagyont. A vagyon jólétet és megelégedést idéz elő, a megelégedés az előbbre törekvést kívánja, következik a nyugalom.

A nyugalom élv vágyat, elpuhulást eredményez. Az elpuhultság fészke a bűnöknek, a bűnök igazságtalanságra ragadnak, a mik szintén elnyomást és sérelmeket okoznak. A sérelmek kicsinyben és nagyban megtorlást propokálnak és elő áll a háboru. A háboru nyomort, inséget és pusztulást okoz, ezen állapot magabaszállást, megbánást, s az elvesztett vagyon egészség stb. visszaszerzését, pótlását teszi kívánatossá, ezt pedig csak békében lehet elérni, s

megszületik a béke. Béke után jön a jólét stb. Azért mondták már a régiek: „si vis paaem, para bellum“ vagyis, ha békét akarsz, kezdj háborut.

Mintha igaza van a föltőnek, midőn azt mondja, hogy forgó viszontagság járma alatt nyögünk, tündér szerencsénk kénye hány, vet, játszva emel és mosolygva ver le.

Éppen azért szentek és magasztosak a vereskereszt-egylet czéljai, hogy a nagyjában változatlan emberi természet folyamát lefolyásában nem megváltoztatni, hanem kitöréseiben szabályozni, s az akkor előfordulni szokott vagy házakat és szenvedéseket mérsékelni, gyógyítani, kevésbé érezhetővé tenni szándékozik, s a mig a nagy körforgásban a nemzetek s béke áldásait élvezik, az alatt is a más-nemű betegségek tűz és árvíz által okozott csapások orvoslását, gyógyítását műveli, így akarván a nemzetet, az emberiséget az Istenséghez való fel-emelkedési, művelődési és előbbre haladási munkájában segíteni.

Fiók-egyletünk is, tisztelt közgyűlés, mint az országos vöröskereszt egylet egyik láncszeme, ezen magasztos emberi műveletnek egyik parányi tényezője.

Ezen nemes egyesületet körünkben életre keltette Elnökünk s méltósága Bárá Szentkereszti Stephánie urnó ezelőtt 16 évvel, s hogy minő szép eredményeket idézett ez által elő, első sorban városunk egyik humános intézeténél, a „Rudolf“ kór-

A kormány lemondása.

A miről a lapok már tegnap beszéltek, hogy a politikai válságban a végdöntés minden pillanatban várható, csakúgyan megvalósul. A mint lapunknak távirják a Bánffy kormány holnap vasárnap lemondását a király elé terjeszti s ő felsége határozatáig érdemes gyűlés nem lesz. Hogy ki fog nyerni új kormány alakításra megbízatást, azt még most tudni nem lehet.

Háromszékvármegye közigazgatási bizottságának üléséből.

Sepsi-Szentgyörgy, február 7.

(Folytatás.)

Adóügyek, pénzügy.

Tusa Gyula, kir. pénzügyi tanácsos, pénzügyigazgató havi jelentéséből felelőnk a következőket:

A múlt évről átjött ügyszám hátralék 21, január hóban iktatóra érkezett 2433, összesen 2454, ebből elintéztetett 2397, hátralékban maradt 57 darab.

Az összes ágazatokban befolyt 95115 frt, 4783 frttal kevesebb a megelőző év hasonlóhánál, ebből esik egyenes adókra 11087 frt, melyből 4796 frtot a pénzintézetek % adóra fizettek.

Üzletben volt és van 26 mezőgazdasági szesz-főzde, azokban a leszámolás és felülvizsgálás megtartott, egy szesz mérő gép használatától eltartott.

Az adókiadás haladására nézve jelentette, hogy a házadó lajstromok 4 községet kivéve beérkeztek, 64 község felülvizsgálatott, I. II. osztályú keresetadó lajstromok mind beérkeztek és háromnak kivételével felül vannak vizsgálva, ezen adónemek kirovása rövid idő alatt befejezést nyer.

Engedélyezett házadómentesség 36 esetben, dohányárulás 7, sóeladás 5 esetben.

Fogházügy, közbiztonság.

Wittich Lajos, kir. ügyész jelentése szerint: a kézdi-vásárhelyi kir. törvényszéki, valamint a megye területén levő kir. járásbírói fogházakban 1899. január hó utolsó napján le volt tartóztatva 36 elítélt, 18 vizsgálati, összesen 54, ezekből 45 férfi, 9 nő.

Időközben még 53 egyén volt tartóztatva.

Rabélelmezésre kiadott 221 frt 2 kr; az élelmezés a szabályoknak megfelelő volt.

A letartóztatottak egészségi állapota jó, betegülési eset nem fordult elő.

Bűnvádi jelentés beérkezett 89.

Súlyosabb bűneset 3 merült fel.

Törvényszéki bonczolás egy esetben volt.

Közmunka, közlekedés.

Gyárfás Győző, kir. főmérnök havi jelentése szerint a közlekedés úgy az állami, valamint a törvényhatósági közutakon akadálytalan volt.

A brassó-ojtozi állami közút 90-91. km. szakaszán levő utteknő meredek lejtőinek átalakítására vonatkozó művelet, a munkák engedélyezése végett felterjesztett a kir. műszaki tanácsos urhoz.

A jelen évvel bekövetkezett hat évi kavicsszállítási ciklusra vonatkozólag elfogadott ajánlat alapján Verzár Gergely vállalkozóval megkötött szerződés kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur jóváhagyása alatt áll. A makasi utmesteri szakasz ellátását, fegyelmi eljárás folytán a kézdivásárhelyi utmester teljesítette.

A törvényhatósági közutakra a folyó évben szállítandó fedanyag felosztási kimutatásait a hivatal a vármegye alispánjához jóváhagyásra bementatta. A baróth-ágostonfalvi kiágazó törvényhatósági közúton levő felhagyott Olthidnak lebontása iránt a szükséges intézkedés megtéetett.

A magyar-román határvonalon szükséges állandó határjelre vonatkozólag különböző hivatalok által szerkesztett tervezetek közül a termésköböl való határdombok és vasszerkezetű, szögcselt szögvasakból, termésköfalakra tettett határoszlopokra vonatkozólag a sepsi-szentgyörgyi kir. államépítészeti hivatal tervezete fogadtatott el nemzetközileg és a felterjesztett munkaprogramm alapján kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur rendelkezett az iránt, hogy Háromszékvármegye határán felállítandó oszlopok vasszerkezetei (a 90-154. számú határoszlopokra) ez év tavaszán a vasutállomásokra szállíttassanak. Ezek közül 39 darab Kézdi-Vásárhely vasutállomásra, 25 darab Kovászna és 17 darab vasszerkezet Nagy-Borosnyó vasutállomásra fog szállíttatni, összesen 81 darab, a honnan azok a helyszínre alkalmas módon szétosztatnak és bizottságilag felállíttatnak.

A szögcselt vasból való határoszlopoknak csakis felállítási költségei és 83 határhalom építése, a vasszerkezetek árán és szállításán, valamint a bizottsági és felügyelő költségeken kívül 7602 frt 20 krral irányoztattak elé; a munkák előreláthatólag rendkívüli nehézségekkel is fognak járni, miután néhol csaknem járatlan helyeken, kőanyagot, cementet, vizet és homokot lóháton kell a határra felszállítani.

A közutakra vonatkozó műszaki műveletekre nézve felelőnk, hogy a bodok-zalán-zalánpataki közlekedési közutakra vonatkozólag teljesített műszaki feltételek alapján ezen vonalnak a szárazaj-

tai összeköttetésig terjedő részére a tervezetek elkészítették és földmozgósítási kimutatással, valamint a részletes előmérlet költségvetéssel együtt alispán urhoz beterjesztettek.

Részletes kimutatás szerkesztett a vármegye területén levő törvényhatósági közutakra az államkormányzat által ez ideig engedélyezett segélyösszegekről és ezen összegeknek felhasználásáról, mely adományoknak térképi módon való előtűntetése is folyamatban van.

Az állami iskolákra vonatkozólag az étfai régi iskolaépület helyreállítására művelet szerkesztett és új tervezet készült a Kézdi-Martonfalván építendő állami iskoláról, azonkívül vizsgálatott a bitai állami iskolánál teljesített pótlépitkezés és a hiányok pótlására a vállalkozó utasított. Utófelülvizsgálat tartatott szintén a bitai és a hídveg állami iskolánál.

Vármegyénk tanalapjának birtokában levő kézdi-vásárhelyi honvédségi laktanyánál felmerült átalakítási munkák műveletén kívül a fuárva és szerezetháznál kívánt építkezésekhez felvételek eszközöltettek s a vármegye székházának ülésterme átalakítási munkáiról szerkesztett költségelőirányzat, mely szerint az ülésterem új, vasszerkezetű födémrel látandó el, a vármegye alispánjához, további eljárás végett áttéetett.

A községi közdülő utakra vonatkozólag megtartott helyszíni tárgyalások alapján, a vázlatrajzok összeállítása munkában van.

(Folytatása következik.)

A székely egyesület.

(Benedek Elek titkári jelentése a Székely egyesület január 31-én tartott közgyűlésén.)

T. Közgyűlés!

„A székelység erősítése a Királyhágón túl: a helyes és életerős nemzeti politika tengelye”. A magyar közoktatás ez időszerű vezére, Wlassics Gyula írta fel e szép mondatot ama felterjesztésre, melyet egyik székely város iskolának államosítása végett a miniszter urhoz intézett. Valóban, rövidében és találokban nem lehetne kifejezni a székely kérdés nemzeti fontosságát s egyesületünk, mely több mint husz éve szolgálja a székelység erősítését, alkalmasabb jelíggel nem írhatna zászlajára.

A székely művelődési és közgazdasági érdekek erkölcsi és anyagi támogatásával szolgálni a székelység erősítését: ezt eslekszi egyesületünk esendben, zajtalanul több mint husz éve, ezt eslekedte erejéhez mérten a lefolyt esztendőben is. Ám, hogy a jövőben is a magunk elé tűzött cél nagyobb mértékben szolgálhassuk, mindenekelőtt az egyesület anyagi erejének növelésére kellett irányítani figyelmünket. Egyesületünk tisztelt tagjai jól tudják, hogy vagyonunk jelentékeny részét a Maros-Vásárhelyi létesített székelyföldi iparmúzeum lekötötte s egyéb czélok szolgálatára aránylag esekélytőke áll rendelkezésünkre. További erősebb akció kifejtésére szükségessé vált tehát az alapvagyon szaporítása s e tekintetben a lefolyt esztendőt korszakosnak nevezhetjük egyesületünk történetében. Múltan, mert az alapító tagok száma 64-gyel, a rendes tagoké pedig 38-al szaporodott, a mi jelentékeny eredmény, ha meggondoljuk, hogy a magyar társadalom lelkességét, hazafias áldozatkészségét rendkívül igénybe veszik a nagyszámú társadalmi, közművelődési, emberbaráti és egyéb egyesületek. Egyesületünk vagyonának ilyen módon való növelésében mélyen tisztelt elnökünk, Bedő Albert ur járt elől a jó példával, egyedül az ő nevéhez fűződik e korszakos fordulat, ő keltette fel az érdeklődést a székelység ügye iránt oly férfiakban, kiket sem gyermek- és ifjúkori emlék, sem semmi néven nevezendő érdek nem köt a Székelyföldre. És ő ráta fel a látszólagos közömbösségből a Székelyföld kiválóbb fiait, kik egyre nagyobb számmal sorakoznak kibontott zászlónk alá. Szabad-e tartanunk e biztató fordulat után egyesületünk szétzúllósodását? És nem remélhetjük-e jogosan, hogy elnökünk példáját követi minden igaz székely ember Királyhágón innen és túl?

De midőn egyrészt egyesületünk anyagi erejének növelésén munkáltunk, másrészt a rendelkezésünkre álló eszközökkel folytattuk a székely művelődési és közgazdasági érdekek szolgálatát. A

háznál, azt ezuttal is felemlíteni nem szükséges. Mi a közönség hálaikat és köszönetüket ő méltóságával szemben legfőleg csak úgy róhatjuk le némi kis részben, ha nemes céljai kivitelében esekély erőnket segítségül adjuk, de jól esik lelkünknek látni, hogy az ő méltósága önzetlen tevékenysége királyi elismerésben és kitüntetésben részesül. A kitüntetésképpen nyert Erzsébet-rend arany érem kereszthez tehát fiók egyetünk részéről is teljes szívből gratulálunk. Isten éltesse elnökünk ő méltóságát vidám és jó egészségekben a mi boldogításunk és az emberiség nagy céljainak előbb vitelére sokáig.

Ezek után fiók egyetünknek a múlt 1898. évi adatait a következőkben vagyok bátor előtűntetni.

Az egyet pénzár naplójában 134 tag szerepel, kik közül 1 frtos tag 131
Évi 25 frtos tag 1
" 20 " " 1
" 10 " " 1
Összesen 134

kiktől évi bevándorlás lett volna 186 frt, melyhez a megelőző évi 132 frt 91 kr. beváltatlan jegy és pénzár maradvány járulván összesen 318 frt 19 kr. kellett volna hogy az évi pénzár összeg legyen.

A lefolyt évben is azonban beváltatlan jegyekben maradt a pénztárnok kezén . 119 frt.

A befolyt összegből a választmányhoz fizettetett 160 frt
Kezelési költségre kiadott 33 frt
Év végén a pénztáron maradt készpénz 6 frt 91 kr.
Összesen 318 frt 91 kr.

A hátralékosok száma a megelőző évihez képest 6 drbbal apadtott ugyan, de a hátralék mégis nagy.

Igyekeznai kellene tehát, tisztelt közgyűlés, hogy éppen most, midőn egyetünk vezére kitűntetve is van, a buzgalom részünkről ne csökkenjen, hanem erősödjék. Méltóztassanak oda hatni saját körükben is, hogy a tagságtól a meglévő tagok el ne idegenkedjenek, hanem továbbra is megmaradjanak s tagsági kötelemeiknek eleget tegyenek.

Jövőre nézve pedig újabb és újabb tagokat szerezni egyetünk részére, tekintse mindenki tagsági és emberbaráti köteletségének.

Megköszönve még mindazon tagtársaknak működését, kik a lefolyt évben az egyet ügyei fejlesztésében tevékenykedtek s fáradoztak, jelentésemet befejezem, s tisztelettel kérem a tekintetes közgyűlést, méltóztassék azt tudomásul venni.

Kézdi-Vásárhelyt, 1899. évi február hó.

Dr. Balogh Vendel,
vörös-kereszt fiók-egyet jegyzője.

mellett, hogy a székelyföldi iparos és egyéb pályára lépő szegényebb sorsú tanulókat, kik hozzánk fordultak, erőnkhez mérten anyagilag és erkölcsi támogatást, nagyobb szabású akcióba kezdtünk a Budapesten elhelyezett székely iparos és kereskedő fiúk érdekében, végső célul kitűzve egy Székely-Otthon-nak Budapesten való létesítését. Egyesületünk központi választmánya évek óta közreműködik a maros-vásárhelyi kereskedelmi és iparkamara útján Budapestre hozott székely inasfiúk elhelyezésében, magára vállalta és teljesítette az erkölcsi felügyeletet, sőt a hol a szükség megkívánta, kész volt az anyagi támogatásra is. Am a szerzett tapasztalatok arról győzték meg a központi választmányt, hogy a budapesti előbbkelő iparosok és gyárosok idegenkednek oly fiúk fölvetelétől, kiknek nincsen szállásuk s ezen tapasztalatok elérték meg a Székely-Otthon eszméjét, melynek létesítése ez időszert legfőbb gondoskodásunk tárgya. Oly Otthont akarunk létesíteni, melyben szállást és ételmezést kapjanak nemcsak az inasfiúk, de különböző iskolákba járó székely fiúk is és szállást találjanak egy-két napra az ország más városaiban Budapesten átutazó székely inasfiúk. Ennek az Otthonnak a berendezését egyesületünk magára vállalta, a berendezés költségeit viseli, fentartására azonban igénybe kell vennünk az állami támogatást is. E végből felterjesztést intéztünk báró Dániel Ernő keresk. miniszter urhoz, a ki válaszában örömmel üdvözölve az eszmét, egyben felszólította az egyesületet, hogy a székely fiúk elhelyezése és ipari kiképzetése ügyében lépjen érintkezésbe a maros-vásárhelyi keresk. és iparkamarával s megállapodván egy közös akcióban, arról újabb közös felterjesztést tegyenek hozzá. Az elnök és titkár e végből november hó 2-án le is utaztak Maros-Vásárhelyre s ottan a kamara képviselőivel megállapodtak a követendő közös akcióban. A megállapodás főbb pontjai szerint, a székely iparos fiúk kiválasztása, megfelo iparos pályákra való beosztása, elszállítása, szerződötése és tanonezkodási idejük alatt való felügyelése az ország területére ezután is a kamara kezében marad. A kamara további feladata lesz, hogy az államtól nyerendő segélyezése arányában érdemes székely ifjakat az ellátási költségek egészben vagy részben való fedezésével mellett a maros-vásárhelyi állami fa- és fémipari szakiskola, valamint a székely-udvarhelyi állami kő és agyagipari szakiskola, különböző ipari szakosztályokban képeztessen s belátása szerint az állami gyárakban is helyezhet el esetről-esetre székely ifjakat. A Székely Otthonnak már említett célra való létesítését a Székely egyesület maga végzi s emellett a kamarának esetről-esetre véleményét ad a székely iparos tanulók fölvetelére jelentkező budapesti iparosok és kereskedők megbízhatóságát illetőleg, az elhelyezett ifjakra felügyel, azokat állandóan gyámolítja. A keresk. miniszter ur által a székely iparos ifjak kiképzetésére az állami költségvetés alapján adandó államsegélyt a székely egyesület veszi át és számolja el, ebből adja a kamarának rendelkezésre a székely fiúk elhelyezésére szükséges összeget, a többit pedig az Otthon fentartására fordítja.

(Folytatása következik.)

Színház.

A világ legnépszerűbb fejedelmének, a pajkos, a jókedvű Carneval hercegnek is lejárt az ideje. Elmúlt a farsang, beköszöntött a bánat, a megtérés ideje: a nagybőjt. Azt hittük, hogy a mulatságok végével jobban fogja pártolni közönségünk a színészeket, de ez bizony csak jámbor óhajítás maradt.

Négy napi pihenő után, szerdán, legnagyobb részt bérlektől és szabad-jegyesektől álló közönség előtt az „Államtitkár” ezimű kitűnő vígjátékot adták. Csütörtökön a „Szultán” és a „Virágcsata” hírneves szerzőjének, Verő Györgynek kedves zenéjű, háromfelvonásos operettje „Az oroszánvadász” került bemutatásra. Az előadásra vonatkozólag nincs sok mondani valónk. A szereplők kedvvel, igyekezettel játszottak s sikerült is nekik a közönséget derült hangulatban, jó kedvben tartani. A fess tüzer kadét szerepét nem F. Barts Aranka — mint a színlapon jelezve volt — hanem S. Bereczik Margit játszotta.

Nagyon kár, hogy a kisasszonyt (vagy asszony?) az igazgató nálunk nagyon ritkán léptette föl. Ha jól emlékszem, csak a „Boszorkányvár”-ban volt jelentékenyebb szerepe. Tehetséges színésznő, kinek az Istennek a hatás legnagyobb eszközéből, a szépségből is jutottak egy adaggal. A hangja kedves, finom s jól bánik vele. A szőke parókás Baranyai Szidi is élénkebben, elevenebben játszott, mint máskor s ezt csak előnyére írhatjuk. Sándori és Sajó szintén jók voltak.

Pénteken, féláru helyárrakkal, Beöthy László énekes boházát a „Három Kázmért” adták. A közönség jól mulatott a darab bohóságain. A szereplők közül nagyon kedves volt S. Bereczik Margit egy fiatal leány, illetőleg menyecske szerepében továbbá jó volt F. Barts Aranka, mint az Egyesült Államok liloma s Sándori Kálmán, mint Gelb Salamon. Majosháznak mindig a legellenszenvesebb szerepek jutnak, de ezeket jól tudja személyesíteni.

CSARNOK

Jámbor Están egyházi levele a szerkesztőhöz.

— 147 —

Téns Szerkesztő Ur!

Ha egy fiákkeres ló az utzán elesik, mindjárt akad száz meg száz ember, az ki megsajnája, de egy sem akad a ki meg ne sajnálja, met az emberi szű erőst érzékeny, mikor fiákker lóról vagyon szó, de ezvel szemben vagyon millió meg millió ember és pedéglen a legeslegműveltebb nemzetből, mejjik nem tud megszánni egy szegény embert, ki ártatlanul szenved négy esztendő óta és istentől elrugaskodott szigeten. Hát bizony ez a szerencsétlen ember Dreyfuss kapitány, kiről még a kárbahágói disznó pásztor es tud valamit. Eljátszodják az ő sorsát a teatumba, előadják a komédiákba, lepingálják a panoriákba, szóval ez a szegény ember mindenütt jelen vagyon, minden jórávaló keresztény ember sajnálja, csak éppen franczija katonáék s az papok nem szánják még es pedéglen az elsőbbieket azért, hogy ha az törvény kimondgya, hogy Dreyfuss kapitány ártatlan, akkor ők az bünsők az utóbbiak pedéglen azért, met szegény kapitány véletlenségből zsidó. És most az egész ország két pártra oszlott, ugymint, a kik hisznek s a kit nem hisznek az kapitány ártatlanságába. Persze az művelt francziák nem verik agyon a szegény zsidókat, hanem így mutatják a fogik fehérit s így tudgyuk meg, hogy ők sem jobbak mint az bécsiek. — Jó régecskén történt, hogy egy pojeta ember kimondta, hogy Dreyfuss kapitány ártatlan s majd agyon verték érte, egy vitéz ezredes es eszt monta, s tömlőcözött ül majig is bátor szovajiert, gubernium bukott, nagy állásu katonák pusztultak el ezen ügy mián, de ő a szegény zsidó csak egyre szenved. A végén a legeslegfőbb törvényszék tette reája a kezit az ügyre, most mán az birókat es meg akarják fosztani e mián a becsületektől. A gubernium most asztot akarja, hogy ne ő legfőbb biró, hanem az eszves főbiró mondgyon ítéletet, mi asztot jelent, hogy az a ő meg nem bizható ember. A gubernium aszongya, hogy így kívánnya eszt a közvélemény. Persze mikor adót vetnek ki, a legutolsó, kit meghallgatnak, az a közvélemény, de a mikoron egy szegény ártatlan zsidó életéről es becsülettéről vagyon szó, akkoron köpenyeknek megjárja. Az dolog tehát most mán úgy áll, hogy nem sokára itilnek szegény Dreyfuss felett s bizony még Kárbahágóba es erőst kíváncsiak vagyonk, hogy merre dől el az ő sorsa. — A mint én ezen nagy kérdés felett studérozgatók, az jut eszembe, hogy Dreyfuss kapitány sorsa éppen ellentéte a Moduvát járó falunkbéli Peczkas Katinak, met őt éppen az katonák es papok mondgyák ártatlannak, míg minden más ember roszfélnék tartja. Persze Dreyfusból még lehet ártatlan, de Katiból sohasem.

Kárbahágó, 1899. február 17.

Maradtam
tisztelettel és becsületvel
Jámbor Están,
egyházi és harangkezelő.

Ujdonságok.

— **Bíróági kinevezések.** A király Illyés sepsi-szentgyörgyi járásbíróági albirót a szászrégeni járásbíróshoz járásbíróvá, Geneszy Zoltán gergyó-szent-miklósi járásbíróági aljegyzőt a szászrégeni járásbíróshoz albiróvá, Háromszék vármegyében a sepsi-szentgyörgyi anyakönyvi kerületbe Gyárfás László díjokot, a születések és halálesetek anyakönyvezésére szorítókozó hatáskörrel, anyakönyvezető helyettesé kinevezte.

— **Időjárásunkban** némi levegő lehülés mutatkozik. Egy kevés havaseset esett, miből a hőmérséklet leszállott. A hőmérő nappal árnyékban 5–6 fok meleget mutat, mi tekintve, hogy a télben még jó ben vagyonk — aránylag még mindig igen magas hőmérséklet.

— **Milyen lesz a nyár.** Egyik fővárosi lap feljegyzéseket közöl több száz éven át észlelt enyhe telekről és mindenütt azon következtetésre jut, hogy az olyan telek után, melyeken mint az idén igen kevés hó esett, rendszeren forró és száraz nyár következzék. Ha ez az idén is beválk, ismét egy rosz természeti esztendőt érünk, mitől elég okunk van félni.

— **Ismét tűz volt** mult csütörtökön este. Ezuttal a város II. kerületében egy csűr égett el. Meg kell jegyeznünk, hogy mult szombat óta ez már a harmadik tüzeset. Szerencsére egyik sem terjedhetett nagyra, mert a tűzoltók és a közönség ébersége s buzgó oltása megakadályozta a vész elharapozását, de mindenik gyulás a város legzsfoltabb részében történt, hol kedvezőtlen viszonyok mellett egy városrész elpusztulhatott volna.

— **Új hivatal.** Városunk országgyűlési képviselője Benke Gyula ur közölte a földmívelési minisztérium azon leiratát, hogy Kézdivásárhelyt egy m. kir. erdőgondnokságot állit fel. Ezen új hivatal — első sorban, a mi buzgó képviselőnk utánjárásának köszönhető, s azért mi sietünk neki elismerésünket kifejezni.

— **Halálozás.** Nagyvárad és teleki Horváth Ignác nyug. kir. járásbíró, 1848/9-iki honvéd főhadnagy folyó hó 16-án életének 85-ik évében hosszas szenvedés után meghalt. Béke poraira!

— **A természet csodája.** Csomafalvi Köllő Tamás egy juha — mely tudvalevőleg rendes körülmények között egy, legfeljebb két bárányt szokott szaporítani, egyszerre négy drb szép fehér bárányt hozott napvilágra és pedig két kost s két nőtstényt. Köllő Tamás bizonyára nem banná, ha ez a csoda az ő juhaival mindennap megesnék.

— **Háziiparegyesületi közgyűlés.** A háromszék megyei háziiparegyesület évi közgyűlését folyó február hó 26-án d. e. 10 órakor tartja meg Sepsi-Szentgyörgyön a vármegyeház tanácskozó termében. **Tárgyak:** 1. A gyűlés megnyitása. 2. Titkári jelentés az egyesület egy évéről. 3. A számvizsgáló bizottság tesz jelentést a számadások megvizsgálásáról. 4. A nőipariskola 1900 évi költségelőirányzatának beterjesztése. 5. Esetleges indítványok. A közgyűlést megelőzőleg 9 órakor az egyesület választmánya tart rendes gyűlést. Felkérem ugy a közgyűlést, mint a választmány t. tagjait a szíves megjelenésre. Sepsi-Szentgyörgyön, 1899. febr. 15. Potsa József főispán, egyesületi elnök.

— **Egy szegény ember története.** Szegény volt. A szerencsétlenség üldözte. Hét éhező gyermekének és betegen fekvő feleségének nem tudta megkeresni a mindennapi kenyeret, nem annyit, hogy az éhező család ne fázzék. Nyomorgott nap-nap után s vérző szívvel kellett látnia, hogy gyermekei hogy rognak össze az éhségtől, a hidegtől. Végre az Isten megkönyörült rajta, meghallgatta az ártatlan gyermekek imáját. A szegény munkásnak egy könyörülő szív munkát adott s a szerencsétlen ember, ki csak nyomort ismert, meg volt elégedve sorsával. Az Újságírók sorsjátékának utolsó húzása előtti napján valami benső sugallatnak engedve, majdnem öntudatlanul lépett be Gaedicke A. főelárusító Kosuth Lajos-utca 15. szám alatt levő üzletébe és első keresetéből egy újságíró-sorsjegyet vett magának. Elrejtette a sorsjegyet, hogy hiába való reményeket ne keltsen családjába tagjaiban. Másnap vasárnap levén, munkába nem ment, hanem otthon maradt. Ki írja le örömet, midőn egy újságot kezébe véve, látta, hogy a főnyereményt az ő sorsjegye nyerte meg. Mint szegény ember feküdt le s mint jó módu ember ébredt fel. Most már elmondta családjának is az esetet s elképzelhetni azt az örömet, mely azután e boldog családi körben uralkodott. A szerencsés ember még aznap felvette a pénzt.

HIRDETÉSEK.

Kiadó lakás.

Néhai idősebb Jancsó István-féle, a Kantában levő lakása április hó 24-től több évre hasznbérbe kiadó.

Értekezhetni Kovásznán Molnár Andrással.

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitos-butor-raktárában
Kézdi-Vásárhelytt

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkált ruganyos szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy kanapé, 6 drb karosszék 100 ftól feljebb, ezenkívül mindenféle divány ottománok, faragott, tömören hajlitott faszékek és függőny-tartók, tükrök, toilett-asztalok, lószőr és tengerifü matraccok és sodronyágybetétek galvanizált sodronyból tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 ft. Összehajtható vas-ágyak 32 rugós matrácézzal.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.
(88 87—100)

Meghívó.

A Kézdi-Vásárhelyi Kisegítő Takarékpénztár
Részvénytársaság

XIV-ik évi közgyűlése

1899-ik évi márczius hó 5-én délután 2 órakor az intézet helyiségében lesz megtartva, melyre minden részvényes tag tisztelettel meghívatik.

Tárgysorozat.

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két tag választása (55. §.)
2. Igazgatósági jelentés.
2. Felügyelő bizottsági jelentés.
4. A mérleg-számla megállapítása és a nyereség feletti intézkedés (57. §.)
5. Az igazgatóság és felügyelő bizottságnak a felmentvény megadása. (57. §.)
6. Vezérigazgató javadalmaztatásának megállapítása. (56. §.)
7. Indítványok az alapszabály 48. §. értelmében.

Megjegyzés az alapszabály 52. és 53. §-ai értelmében. Minden részvényes tag kéri, ki szavazati jogát személyesen vagy meghatalmazott által (ki csak részvényes lehet) gyakorolni kívánja, a közgyűlést megelőzőleg legalább 24 órával részvényeit szelvényeivel együtt az intézet helyiségében az e végre kirendelt közegnél elismervény mellett letenni.

Figyelmeztetés.

Minden részvényes kéri, az alapszabály 52. 53. §. értelmében és annak a megjegyzésben tett kivonata szerint eljárni, mert a gyűlés napján egyáltalában leteti részvények nem fogadtatnak el.

MÉG SOHA SEM

100.000

LÉTEZETT!

lehet az Ujságíró-sorsjegyek utolsó huzásánál, mely

már holnapután

koronát

kedden febr. **21-én** fog okvetlenül megtartatni.

egy koronával nyerni.

Főnyeremény **100.000** korona, **10.000** korona stb.

Egy sorsjegy ára
1 korona.

Sorsjegyek kaphatók: az összes bankokban, váltóházakban, dohánytőzsdékben és ezen lap kiadóhivatalában.